

A TENGERPART

NAPILAP.

VI. évfolyam.

FIUME, péntek 1909. április 2.

73. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház 1. emelet

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. | Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre 12 kor. | Egy hóra 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Megvan a béke.

Megvan a béke a Balkánon . . .

Békét dudolnak a tavaszi szellők. Am ezekben a szelid fuvalmaktól nem hiányzik bizonyos csipős, elsodró lendület. György urfit, a rugdalózót a fenyegető szájhösködés halhatatlan típusát, már lesöpörték trónörökös polcáról, mint egy korán elhervadt zörgő falevélkét.

És a megszorodott apa, Karagyorgye Péter alatt is baljós csikorgással recsegetik a díszében megsérült szerb trónust, ahová az új dinasztiaát orgyilkos összeesküvés iktatta be s ahol a felséget megillető biborszint alattomosan leöldösött király és királyné vérehullása tette meg pirosabbá.

A szerb nagyravagyás hirtelen összelotytyant léggömböcskéi, mint félig leégett lampionok, bus lekonyulással fityegnek ebben a fuvalomban. — De hajlandók meggyulni az első biztatásra, hogy az elodázott háboru innen vegye azt a tüzet, mely Európa lángaborítására szükségesnek mutatkozik. És a meglapult nagy széltolók a formulákban jeleskedő diplomataik, jó képet vágnak a békét hirdető tavaszi szellőkönöz — de a modern Aeoluszok cselzővői hátsó gondolataik tömlőjébe viharokat gyűjtenek, hogy a legelső kínálkozó alkalommal pusztító száguldozásra szabadítsák föl gondosan beraktározott szélvéseiket.

Ebben a feszült helyzetben, ennyi lerakott akna közt lehet-e komoly a békébe vetett hit? Ha belső forradalom üt ki Szerbiában, nem kell-e ott fegyveres kézzel megjelennünk, hogy a véres zürzavart ami érdekeinknek, a mi biztonságunknak megfelelő rendd alakítsuk? És ha egyszer a fegyveres erőszak elkezdte a maga munkáját, ha egyszer a vér csorogni kezd a kaszabolt emberek testéből, ha egyszer — bármiféle címen — dörögni kezdenek az ágyuk: nem fejlődik-e ebből az összezapásból messze országokra terjedő háboru? Nem mutat-e példát akárhányszor a történet, hogy kis terjedelmű, könnyen lokalizálhatónak gondolt pacifikációkból kegyetlenül véres hadjáratok szakadtak a világ nyakába?

S ha most Anglia hátrálót fúj, de makacs intrikája csak azért szerel le, hogy egy későbbi sakkhúzással angol dinasztiaát csempésszen a szerb trónra és ezzel az angol befolyásnak beláthatatlan terjedelmű pozíciót szerezzen a Balkánon: nem bogoz-e olyan gordiusi csomót ez a messzenéző cselvetes ellenünk és Németország ellen, hogy ezt a csomót a diplomácia pápiros-hadjárata után csak karddal lehet kettémetszeni.

Most tehát béke van, de fel van kelve a háboru réme. Kijött sziklaodujából a veszedelem szörnyetege, s ha falánk étvágyát egy időre le is csillapították, néhány hónap elteltével csak annál éhesebb, annál falánkabb lesz. Nem lehet tehát a pillanat gyönyörűségének, a kis ideig

tartó békének örülni s mi kétkedő arccal távol tartjuk magunkat azok közönségétől, kik vérmes reményeket szőnek.

A béke, amit most a monarchia nagy engedékenysége révén, jogaitól való lemondás árán megváltott, csak a háboru elhalasztása. De a komplikációk olyanok, — amelyek ágyudörgés és vérontás nélkül el nem simíthatók. A fajok készülődnek itt nagy összezapásra. A germán meg a szláv faj. És a béke anyala csak néhány esztendei haladékot kap a sorától.

És ennek a belátása a legkeserveesebb. Mert a háborunál is rémesebb perspektivákat nyit meg a béke ránk következő néhány esztendeje.

A békét a készülődésre fordítják. Mi szegény civilek, akik már most is szinte összegyogunk azoknak a fegyvereknek súlyától, melyeket a katonák viselnek vállaikon, a közel jövőben készen lehetünk, hogy a mostaninál sokkal nagyobb áldozatokat követeljenek majd tőlünk.

A technika vívmányai közül a hadi cikke, a gyilkoló szerszámok, a robbanószerek emelkednek a legnagyobb tökélyre. És nagy elmék nem azon gondolkodnak, hogy miképp tudnának az emberek megélni, hanem hogyan lehetne gyorsan és tömegesen megölni őket. A kormányozható léghajót sem arra fogják felhasználni, hogy közelebb hozza egymáshoz az embereket, hanem hogy a levegőben is lehessen hadat vivni, onnan is lehessen embert ölni.

Ez a béke drága béke. Drága nemcsak azért, mert a létrejötté tengersok pénzt emésztett föl, hanem drága azért is, mert míg meglesz, addig mindig milliókat emészt föl. Olyan mint a csenevész lány, ki nagynehezen a világra jött, de nincs benne életerő, patikaszerreklével táplálják, fürdőre küldik, minden kicsiny szellőtől óvják s aki végül beleszeret egy megtermett közákba s azzal megszökik.

Ez a béke lesz a világ legdrágább szorakozása. Ez a béke jelenti a harcok kezdetét, — de azért mégis béke és hozsána szálljon az ég felé, s örömrivalgás üdvözölje megszületését. Mert ha rövid ideig tart is, mégis csak béke. És ha csak egy időre is, mégis elhalasztódott a háboru, amely ezek és ezek életét követelte.

A szinügyi bizottság megalakulása.

Magyarságunk egy igen fontos új kulturális tényezője, a fiumei magyar szinügyi bizottság tegnap este fél hétkor tartotta meg alakuló gyűlését a De la Ville szálló hetes száma szobájában. Fontos tényezőnek nevezzük ezt a bizottságot, mert abban képviselve van az egész fiumei magyarság osztálykülömbőség nélkül.

Mind a hét magyar társadalmi egyesület elküldte képviselőit a bizottságba, úgy hogy ez egyuttal az összes fiumei magyar egyesületekből alkotott „Közművelődési Tanács“-nak vagy a „Magyar Egyesületek Vezérő Bizottságá“-nak is volna nevezhető, melyre idővel a szinügyeken tulmenő kulturális feladatok is fognak háramlani.

A tegnapi értekezletre az egyesületek a következőket küldték ki:

A Fiumei Magyar Kör: Gál Jánost és Szentgyörgyi Ferencet.

A Magántisztviselők Egyesülete: Lampel Bélát és Vadnai Oszkárt.

A Vasutas Szövetség: Fodor Ármint és Kerényi Andort.

A Kereskedelmi Kör: Virág Jenőt és Réti Gyulát.

Az Állami Tisztviselők Egyesülete: Dr. Urbanek Sándort és Dr. Csepreghi Kálmánt.

A Tanárok Köre: Dr. Kallós Zsigmondot és Dr. Sirola Ferencet és

A Máv. Altszti Kör: Grunsky Edét és Blazsik Ferencet.

A 14 egyesületi kiküldött a tegnapi értekezlet elején mindenekelőtt elhatározta, hogy a fiumei magyarság soraiból a következő személyiségekkel egészíti ki magát:

Feszt Aladár kir. tanácsos, főgimnáziumi igazgató, Vay Sándor graf író, Gauss-Garady Viktor író, Kemény Ödön és Kell Rikárd Adria tisztviselők. Ezen öt meghívott tag mindjárt meg is jelent az értekezleten, melynek elnökevé közfelkiáltással Feszt Aladárt választották meg.

Fodor Ármint, ki addig az értekezletet vezette, erre át engedte az elnöki széket Feszt elnöknek, ki néhány szóval megköszönte a feléje irányult bizalmat és kijelentette, hogy az elnökséget — egyelőre ideiglenesen — elfogadja

Ezután az értekezlet kimondta, hogy a helybeli két magyar napilap támogatását minden tekintetben igénybe akarja venni és felkérte Murai Jenőt, „A Tengerpart“ szerkesztő-tulajdonosát és dr. Brajjer Lajost, a „Fiumei Estilap“ szerkesztőjét, hogy a szinügyi bizottságban lapjaik képviseletében foglaljanak helyet. Egyben elhatározta az ily módon 21 tagra szaporodott bizottság, hogy a szini idény megkezdése után a jelentkező földszinti és páholy bérlők sorából 2—2 esetleg 3—3 tagal kiegészíti magát.

Magas nivóju vita indult meg ezután a szinügyi bizottság jövő tevékenysége fölött, melyben Feszt elnökön kívül Fodor Ármint, Lampel Béla, Virág Jenő, Murai Jenő, Urbanek Sándor dr. és Csepreghy Kálmán dr. vettek részt.

A bizottság ezután kimondta, hogy ügyrendet dolgoztat ki és Garádi Vikort bizza meg az előadói tiszttel Blazsik Ferencet pedig a titkári teendővel.

Továbbá értesíti Fesztetics Andor grófot, a vidéki színészet országos felügyelőjét, a kormányt és Balla Kálmán szinigazgatót a bizottság megalakulásáról.

Végül az elnök a legközelebbi értekezlet idejét e hó 8-ikára csütörtök este fél hét órára tűzte ki, Lempel Béla pedig köszönetet mondott Fodor Árminnak a bizottság előkészítő munkái körül kifejtett buzgóságáért, mire az ülés véget ért.

UJDONSÁGOK.

— A városi állandó bizottság ülése.

A városi állandó bizottság holnap, pénteken délben tartandó ülésének napirendje többek között a következő:

A cserzőanyaggyár kérelme egy a via Voloscán átvezetendő sinpár engedélyezésére. Indítvány egy 2¹/₂ millió koronás kölcsön felvételére a legközelebb megvalósítandó befektetések fedezésére.

Zárt ülés. Indítvány a katonai ügyosztály személyzetének rendkívüli szolgálatokért adandó jutalomra. Több kisebb jelentőségű személyzeti és egyéb ügy.

— **Házasság.** Steiner Károly, a fiúmei pénzügyigazgatóság tisztviselője vasárnapon, e hó 4-én déli egy órakor vezeti oltárhoz Győrt Weiss Margit kisasszonyt.

— **Uj kivándorlási biztos.** A király Jekelfalussy Zoltán belügyi miniszteri osztálytanácsost kivándorlási biztosná nevezte ki az ötödik fizetési osztályba. Az új biztos rokona Nákó Sándor gróf kormányzóznak.

— **Az Ungaro-Croata közgyűlése.** A magyar-horvát hajóstársaság tegnap délben 11 órakor tartotta meg 18-ik évi rendes közgyűlését Copaitich Zsigmond elnökle alatt.

Jelen volt 25 részvényes 431 részvényessel s 82 szavazattal.

Az igazgatóság és a felügyelő bizottság jelentése után bemutatták az 1908 évi mérleget, mely 255.084.85 kor. tiszta haszonnal záródik, melynek felosztása iránt a közgyűlés a következőképpen határozott:

Tartalék alapra 25.338.47 kor. — Igazgatói jutalékokra 25.338.47 kor. — Felügyelő bizottsági tiszteletdíjak 2.500 kor. — Osztalék 200.000 kor. — Átírt egyenleg 1907. 91 kor.

A felügyelő bizottságba bevásáztattak Andrianich Cézár A., Baccarcich Pál, Gorup Milán, Hoffmann Hugó és Venutti György.

— **Április 11-ike.** Husvét vasárnapján e hó 11-én lesz 60-dik évfordulója az 1848-as törvények szentesítésének, mely alkalomból a kollégiumi templomban ünnepélyes istentisztelet lesz „Te Deummal összekötve. Az istentiszteleten ugy a polgári, mint a katonai hatóságok stb. testületek megjelennek.

— **Hajótörés két emberhalállal.** Tegnapelőtt délután Lussingrande kikötőjéből egy öt munkással terhelt csónak indult ki a kissé háborgó tengerre. Amint a csónak Rovensca közelében járt, valószínűleg az evezősök vigyázatlansága folytán felfordult.

Látván a veszélyes helyzetet Didak Antal bárkás, ki a közelben tartózkodott csónakjával segítségére ment a vízbe esetteknek; hármat sikerült csónakjába huzni, de a másik kettő vízbefult. Az egyiknek holttestét még aznap, a másikat tegnap halászták ki a vízből. Mindkét áldozat dalmát ember volt.

— **Az „Asilo Clotilde“ husvétja.** Zichy Ágost gróf volt fiúmei kormányzó ez évben is elküldte a Clotilde menhely ovodája számára a szokásos 200 koronát, melyből az intézet növendékeinek ajándékokat vesznek. Az ajándékok kiosztása szombaton e hó 10-én lesz.

— **Egy megőrült asszony rémtett kísérlete.** A tegnap reggel Károlyváros felől ér-

kező személyvonattal ideérkezett egy Kostics Sorko nevű szerb alattvaló Stanka nevű feleségével és két éves gyermekével. A család először a városban ment végig s aztán a riva Levanten állapodtak meg, hogy az Obrovazzo-ba induló hajóra szállhassanak. Egyszerre az asszonyon kitört az őrültség, gyermekét megfogta s a tengerbe akarta dobni, miben azonban a férje s egy közel álló munkás megakadályozták. Az asszonyt az őrültek házába szállították. A riva Levanten nagy tömeg gyűlt össze, amely izgatottan nézte végig az őrült asszony elszállítását.

— **A behívott katonák hazabocsátása.** A Bud. Tud. jelenti: A diplomácia ez idő szerint a kibontakozás végrehajtásával foglalkozik. Mihelyt e munkájával végeztet, ami előre láthatóan e hét folyamán megtörténik, intézkedni fognak, hogy Boszniából és Hercegovinából a rendes létszámon felül lévő csapatokat vonják vissza. Egyidejűen a fegyvergyakorlatra behívott tartalékosok és póttartalékosok családjainak kártalanítására nézve is intézkedni fognak. E családokat idejében tájékoztatni fogják, miként érvényesíthetik jogaikat. Az erre vonatkozó tárgyalás már folyamatban van.

— **A britt hajóépítő ipar.** Ámbár a nemzetközi szállítási üzlet még sok kívánnivalót hagy hátra, az angol, de még inkább a skót hajóépítők nagyobb megrendeléseket kaptak. A skót hajóépítők ez év első két hónapjában körülbelül 105.000 tonna megrendelést kaptak, míg 50.000 tonnát vízre bocsátottak. A nemzetközi, de különösen a britt hajóépítő ipar válsága óta ez az első eset, hogy a skót hajóépítő iparról ily kedvező kimutatást lehet közölni.

— **Hazai ipari beszerzési források új címtára.** A „Hazai ipari beszerzési források“ II. és bővített kiadása megjelent a m. kir. kereskedelmi muzeum szerkesztésében. Az új címtár két részből áll. Több mint 100 olyan ipartelep adataival bővült az új címtár, amelyek az első kiadásban nem voltak felvéve. 3930 magyarországi és 190 horvát-szlavon országai, összesen tehát 4120 ipartelepről és azok gyártmányairól nyújt részletes felvilágosítást. A címtár 2 koronáért megszerezhető a „Hazai ipari beszerzési források kiadóhivatalánál“ (Budapest, V. Akadémia utca 3.)

— **Megszökött sikkasztó.** A fővárosi rendőrség táviratban felkérte a helybeli rendőrséget, hogy tartóztassa le Brüder Árpád 17 éves irodai gyakornokot, ki főnöke Spitzer József budapesti cég kárára 250 koronát sikkasztott és valószínűleg Amerikába akar szökni.

— **Elfogott katonaszökevény.** A rendőrség tegnap letartóztatta Bacich-Poljar Simon 23 éves katonaszökevényt, kit a raguzai katonai parancsnokság körözött, mert gyalogzredéből megszökött. A szökevényt átadták a helybeli katonai parancsnokságnak, amely Ragusába fogja szállítani.

— **Furcsa lopás.** A rendőrségen tegnap reggel megjelent Demetrovics Anna szobaleány, ki Mattiassi mérnök szolgálatában van a Kosuth Lajos utcában és elpanaszolta, hogy kulcsal bezárt szekrényéből, melyben egy 100 koronás bankjegyet tartalmazó pénztárca volt, valaki kilopta a 100 koronást és helyébe egy 50 koronás bankjegyet tett. Gyanuja a vele egy szobában háló szakácsnéra esik. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Miniszteri döntés egy fiúmei felbevezés ügyében.** Egy érdekes kérdésben fontos elvi jelentőségű határozatot hozott a kereskedelemügyi minisztérium. H. F. fiúmei lakos házak, villák, üzletek stb. zárásával, felügyeletével és megfigyelésével foglalkozó vállalat létesítésére kért iparüzési engedélyt, de a fiúmei rendőrség, mint elsőfokú iparhatóság s a kormányzóság, mint másodfokban döntő fórum elutasította. A miniszter nevében hozott döntés a másodfokú iparhatósági véghatározatot megváltoztatta és a folyamodó kérelmének helyt adva, az illetékes elsőfokú iparhatóságot utasította, hogy a kért iparigazolmányt a folyamodó részére az 1884. évi XVII. t.-c. 1., illetve 2. §-ában megkívánt kellék igazolása esetén a szabályszerű ipardíjak ellenében szolgáltatassa ki. Az indoklás így szól: Így kellett határoznom, mert a folyamodó által ellenszolgáltatás mellett, tehát keresetszerűleg folytatni kívánt foglalkozás iparüzésnek tekintendő, s

igy az esetben, ha folyamodó a törvény, illetve rendelet intézkedéseinek eleget tesz, tőle az iparigazolmány meg nem tagadható, hanem a törvény 4. §-a alapján kiszolgáltatandó.

— **Drótnélküli táviró a vonatokon.** A hajókon már alkalmazzák a legújabb kornak ezt a nagyszerű vívmányát; most arról érkezik hír, hogy a vonaton is megpróbálkoztak vele és pedig — sikerrel. Egyik gyorsvonaton, mely Newyorkból Chicagóba ment, kísérleteztek a drótnélküli távirattal és pedig nagy eredményvel. Frederich Thompson szinigazgató társulata utazott a vonaton s magukkal vittek egy Marconi-féle készüléket is. A színészek unatkoztak s azt ajánlották a színház gépészeknek, hogy hozza működésbe a gépet és küljenek táviratokat azokra az állomásokra, amelyek mellett a vonat elhalad. A gépet a borbély-műhelyben állították fel s az átvételi készüléket a kocsi tetejére tették fel. Az első táviratot a clevelandi állomásra küldték, mielőtt a várost elérték volna. Ettől az időtől kezdve igen sok táviratot küldtek addig, míg Chicagóba érkeztek. Az első kísérlet fényes eredményvel járt. Körülbelül 800 szót küldtek a közlekedő táviró állomásokra és ugyanannyit vettek át. Az első kísérlet után joggal fel lehet tételni, hogy a nagy vasutársaságok hamarosan fognak foglalkozni a kérdéssel és drótnélküli táviró állomásokat fognak felállítani, úgy mint a tengereken járó hajókon van.

Távirat ◀▶ Telefon.

A főrendiház ülése.

BUDAPEST, ápr. 1. A főrendiház ma Dessewffy Aurel gróf elnökle alatt ülést tartott.

Elnök jelenti, hogy Károly Albert főherceg felvételét a főrendek névjegyzékébe, továbbá hogy Radvánszky Gyula báró, Gyürky Viktor gróf és Karácsonyi Aladár gróf kérték a főrendek sorából való törlésüket, mivel vagyonuk nem üti meg az előirt mértéket. A főrendek a bejelentést tudomásul veszik és az elnök megjegyzi, hogy a három említett főrendnek ezen ülésben van még joga résztvenni.

Néhány mentelmi ügy elvégzése után ártértek a kongrua javaslat tárgyalására.

Városvy Gyula kalocsai érsek kevésnek találja a kongruára fordított összeget, de mivel a javaslat a lelkészek helyzetét némileg mégis javítja, elfogadja azt.

Papp János aradi román püspök hangoztatja, hogy a görög keleti papok mind családos emberek, mely körülménnyel a javaslat nem számít. Nem fogadja azt el.

Gyurácz Ferenc dunántúli református püspök örömmel üdvözlöi a javaslatot, bár a protestáns lelkészeknél is tekintetbe kellett volna venni, hogy családos emberek. A javaslatot elfogadja.

Károlyi Gyula főispán azt óhajtja, hogy a lelkészek fizetésének kiegészítését az adóhivatal utján fizettesse ki az állam.

Károlyi indítványát a főrendiház elfogadja.

Apponyi Albert gróf vallás és közoktatásügyi miniszter reflektál az elhangzott felszólásokra és reméli, hogy a lelkészek fizetését tovább emelheti, a mint azt a állam pénzügyi helyzete meg fogja engedni. Az állami ellenőrzés csak arra szorítkozik, hogy minden államellenes üzelmeket megakadályozzon.

Ezután a főrendiház ugy a kongruajavaslatot mint az udvarnagyi bíráskodásról szóló törvényt elfogadja, mire az ülés véget ér.

Éles lövés a gyakorlótéren.

BUDAPEST, ápr. 1. A külső kerepesi uti katonai gyakorlótéren ma végzetes katasz-

trófia történt. László Károly őrmester gyakorlatos közben fegyveréből kilőtt, melybe véletlenül éles lövés került. A golyó Vajda János közlegényt megölte. A vizsgálat megindult.

Nagy tüzvész.

LŐCSE, ápr. 1. A közeli Pálma faluban ma óriási tüzvész pusztított. Az uralkodó nagy szélviharban 65 ház porrá égett. A lakosság koldusbotra jutott.

Szerbia válaszigyézke.

BÉCS, márc. 31. Szimics szerb követ ma délután egy órakor Aehrenthal báró külügyminiszternek a szerb kormány jegyzékét nyújtotta át, amelynek tartalma a következő:

„Szerbia elismeri, hogy a Bosznia tekintetében teremtett helyzet nem érinti Szerbia jogait és hogy ennek megfelelően alkalmazkodni fog azokhoz a határozatokhoz, amelyeket a hatalmak a berlini szerződés 25. pontja alapján hozni fognak. Amidőn Szerbia a nagyhatalmak tanácsa szerint járt el, kötelezi magát, hogy tiltakozó és ellentálló magatartását, amelyet az annexió tekintetében múlt év október hónapja óta követett, feladja és kötelezi magát továbbá, hogy Ausztria-Magyarországgal szemben követett politikájának jelenlegi irányát megváltoztatja és a jövőben utóbbival szomszédosbaráti viszonyt fog fenntartani. E nyilatkozatoknak megfelelően és Ausztria-Magyarország békeszándékában bizva, Szerbia hadseregét szervezet, csapatelhelyezés és tényleges létszám tekintetében az 1908. év tavaszán fennállott állományra redukálja. Lefegyverzi és elbocsátja az önkénteseket és bandákat és megakadályozza, hogy területén új, nem rendes csapatok alakuljanak.”

A monarchia válasza.

BELGRÁD, ápr. 1. Forgács gróf belgrádi követünk ma délután nyújtotta át Milovanovich szerb külügyminiszternek Ausztria-Magyarország válaszáat Szerbia március 30-iki jegyzékére. E válaszában a monarchia tudomásul veszi a szerb jegyzék tartalmát és megelégedését fejezi ki a békeszomszédi viszony helyreállításáról. Egyben bejelenti a választ, hogy a kereskedelmi szerződések ügyében a tárgyalások azonnal megkezdhetők.

Letartóztatott szerb hirlapírók.

BELGRÁD, ápr. 1. A belügyminiszter intézkedésére a rendőrség letartóztatta Szibarics Száva és Jorkits Hinkó hirlapírkat, mivel lapjukban azt írták a királyról és György hercegről, hogy közönséges gyilkosok, kiknek börtönben van a helyük.

Péter király bejelentette

lemondását.

BELGRÁD, ápr. 1. Tegnap a király elnöklése alatt minisztertanács volt, amely az örökléséről foglalkozott. A király bejelentette, hogy le akar köszönni a trónról Sándor trónörökös javára.

A szerb király nem mond le.

SZENT-PÉTERVÁR, ápr. 1. Az a hír, mely Belgrádból a külföldre is elterjedt, hogy Péter király közölte az orosz követtel, hogy szándéka van lemondani, valótlan.

A szerb dinasztia válsága.

BERLIN, ápr. 1. A „Tageblatt“ jelenti: A Karagyorgyevics-dinasztia bukását az európai államok udvarai kivétel nélkül befejezettek tekintik. A trónváltás nem fog a legközelebbi napokban bekövetkezni, de máris bizalmas tárgyalások vannak a kabinetek között, hogy megállapodjanak a szerb trónra ajánlandó jelöltek személyében. Két jelölt áll előtérben, akiknek neve eddig nem került felszínre.

Montenegro nem járul a szerb jegyzékhez.

BELGRÁD, ápr. 1. Egy Cetinjéből érkezett távirat jelenti, hogy Montenegro nem járul hozzá a szerb jegyzékhez.

A görög kormány lemondott.

ATHÉN, ápr. 1. A görög kormány ma benyújtotta lemondását, melyet a király elfogadott.

Orosz összeesküvés.

PÉTERVÁR, ápr. 1. Tegnap és ma hetven előkelő férfit, asszonyt és katonatisztet tartóztattak le itt, mivel egy nagyarányú összeesküvésben részt vettek.

Fürödjünk otthon!

„SANITAS“
Gőz-Hőlép és
Gyógyfürdő
- a szobában. -

Az orvosok megállapították, hogy a Rheuma, csúsz és közvény ellen egyedüli biztos hatású szer a „Sanitas“ Gőzfürdő otthon.

A „SANITAS“ szoba-gőzfürdőt otthon bármely szobában bárki használhatja 5 perc alatt kényelmes gőzfürdő. A szobában semmi gőz. Egy fürdés csekély 5 fillérbe kerül. Semmi helyet nem foglal el. Nem lehet eléggé magasítani azt a végtelen nagy előnyét, hogy az ágy előtt fürödhetünk és utána lefeküdhünk. Mesés kényelem. Egészséges embernek életszükséglet. Beteg embernek megváltás. Kezelése egyszerű és gyors. Összerakható. **Megtekinthető 8 napon át II. em. II. Lloyd szállóban.**

hol minden vételkötelezettség nélkül adatik közelebbi felvilágosítás.

Számos elismerő levél!

Orvosoknak és fogorvosoknak

kurzust ad a fogtechnika minden ágában, kautschuk- és arany munkákban és pedig aranyban: csapfogak, koronák, Richmond-koronák, hid- és lemezes munkák, cinfolia munkák stb. elkészítésében a legegyszerűbb módszer szerint. A biztos sikerről előre kezeskedem.

Pálmai István

első tenger melléki fogtechnikai laboratoriuma
Fiume De la Ville szálló II. em.

Nagy butoraktár

Marco della Motta utóda
MAYERHOFER LIPÓT

Fiume, Via Andrassy I-12.

Elsőrennő gyárakból való diszbutorok; vasból és rézből is. Kárpitos és asztalos munkákra rendelések elfogadhatnának olcsó áron.

Telefon 443. sz.

A földszinti kristályterem

megnyitása alkalmával a n. é. közönségnek a tavaszi idényre a következő cikkeket bátorkodunk alkalmi áron ajánlani:

Voile de laine (tisza gyapju) Mét. 1.—	
Divatszövetek legujabb minták dupla magasság	„ —.76
Kamgarn női ruháknak minden színben	„ 1.35
Pongis valódi japán minták, legujabbak az idei évadból hallatlan olcsó áron	„ 2.—
Satin, tisza gyapju	„ 1.85
Valódi svájci selymek, óriási választékban	1.55-2.—
Wolin, mosható puha szövet, garantált színek	„ —.45
5000 M. francia batiszt, legujabb minták, garantált színek	„ —.65
Angol vitrage nagy tétel	„ —.30
500 garnitura (2 ágyterítő, 1 asztalterítő)	9.—
Asztali terítékek igen nagy választéka (1 terítő 6 szalvéta)	2.50
Legfinomabb à jour harisnyák óriási tétele párja	1.—
Tisza selyem alsósoknyák, ritka alkalom drbja csak	9.—
5000 kész automobil-fátyol	1.—
10000 csipke különböző magasságban most csak	—20
Csipke betét ritka alkalom	—10
Svájci himzés fehéreneműre csak	—10
Guipure szövet bluzhoz vagy diszítésre	1.40
Himzett keleti szövet bluzhoz vagy diszítésre	—80
Fekete taffeta tisza selyem	1.45

Tisztelettel

WEISS M.
Fiume, Corso 11.

Trieszt, Corso 9.
Bécs, Gonzagagasse.
Szabott árak koronákban.

Naponta friss divatujdonságok érkezése

Varieté Hotel Susak

Tulajdonos: Pesaro Vittorio
naponta nagy előadás
Teljesen új műsor.

== Csak néhány napig. ==

Zalay Lidia magyar szubrett; Herma Fernanda bécsi szubrett; Mariettas testvérek, ének, tánc; Mary Gordon bécsi szubrett; Petrovics Milán komikus; Ada Lerudis olasz énekesnő. The Original Leonardis. Jelenet egy londoni vendéglőben. N. Collins (élőkép.) A tükör. Az ima. Az idő. A kut és a vízfordónő. A gyertyatartó. A tánc. Dorell Franz olasz duett.

Karmester: **Virdilio Virgili** Rendező: **Venutti Nino.**

== Nagyszerű látványosság! ==

Kezdeté este 9 órakor. Belépti díj 1 kor.

Fleischhacker C.

tejcsarnoka

és kávémerése a Piazza Elisabetta és Adamich utca sarkán, (az Adria palotával szemben).

Gróf Pejacevics féle teavaj
kizárólagos elárúsítása.

mindenkor frissen.

Tej, tejföl, turó és vaj
és Tiszta akácméz
nagyban és kicsinyben. TELEFON

Házi turó kgonként 48 fillérért.

Ujságkihordó

(asszony vagy leány is) jó fizetéssel
azonnal felvétetik a Tengerpart kiadóhivatalában Vicolo dell'Ospedaale Cas
Wurzer I. em.

Csinosan butorozott,
egy vagy két szoba,
fürdőszoba használattal, világos tiszta helyen, a tenger közelében azonnal kiadó: Susák. Ruzics-ház 1. (Strossmayerova ulica 68.) II. emelet 17 b.

Csinosan butorozott szoba
tengeri kilátással a molóval szemben ápril 1-étől kiadandó. Ugyanitt házi kosztra havi előfizetők elfogadtatnak.
Via Lido 4. II. em.

VARIETE INTERNAZIONALE

Estéknként kiváló művészierők fellépte
Via Alessandrina 3. Kezdeté 9 órakor.

MOHOVICH C. A.

FIUME Via Governo TRIEST Via Ponterosso 6

Alapított 1890-ben.

A látható irásu, világhírű

Underwood írógépek

vezérképviselete.

Modern irodaberendezések. - Amerikai butor.
Másoló készülékek. - Mappák. - Bélyegzők. -
Bádóg- s email feliratok.

==== Mechanikai javító műhely. =====

VELENCE

Hôtel Royal Danieli. Elsőrangú ház a Riva Schiavonin. Teljesen újjaalakítva, új fürdő- és toilette-helyiségekkel s remek csarnokkal. Vasúti jegyelárúsító és podgyászszállító iroda a házban.

Grand Hôtel. A Canal Grande legszebb részében, nagy terrasszal, 250 szobával, 30 teremmel, toilette- s fürdő-helyiségekkel. A régi velencei paloták pazar fényével egyesíti a legmodernebb kényelmet. Kitűnő francia konyha.

Hôtel Regina (Rome et Suisse). Gyönyörű fekvéssel, terrasszal, téli kerttel, olvasó és dohányzó termekkel, a melyek mind a Canal Grandera tekintenek. — Felhúzó. — Villanyvilágítás s gőzfűtés minden szobán. Teljesen újjaalakítva. — Mérsékelt árak. —

Viktoria szálló. Központi fekvéssel, 2 percnnyire a Szt. Márk tértől. 200 szoba. — Olvasó s dohányzó termek. — Felhúzó. — Gőzfűtés s villanyvilágítás. — Elsőrendű étterem. — Igen mérsékelt árak. — Omnibus az állomásnál.

Beaurivage szálló és penzió. A Riva Schiavoni a Doge palota mellett. Teljesen újonnan felszerelve és hosszú tartózkodásokra minden kényelemmel ellátva. — Mérsékelt árak. —

TIROLESE VENDÉGLŐ

Fiume, Corso az Adamich térrel szemben.

Kitűnő ételek és italok a nap minden szakában. Remek halak
Az idegenek találkozó helye.

Első fiumei magyar kárpitos és diszitó

Fiume, Corsia Deák 38 és via Serpen-tina 20.

Modern tükördívánok, szőnyegdiván, garnitúrák, matracok készen kaphatók
Vállal a legegyszerűbbtől a legmodernebb berendezésig minden nemű kárpitos, diszitó és angol börmunkát jutányos árban.
Szives pártfogást kér **Garami József** a budapesti Steinschneider udv. szállócég volt munkavezetője.

Első magyar divatszalon MAISON ROSA

FIUME, Via Governo 9.

Párisi és bécsi kalapmodellek
állandóan raktáron.

A napokban nyílik
meg

Reinisch Henrik

hentesáru üzlete

Fiume Via Volosca 8a
(Sibera-féle új ház.)

Naponta saját készítményü magyaros friss felvágott.

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak részvénytársaságának.

(gyár Budapest-Kőbánya) FIUMEI FÓRAKTÁRA.

iroda: Urményi-tér 6. — Telefon szám 22.
Jégyár: Canale-utca, Steinmann-ház.

GYÓGYHATÁSÚ

DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palackot tartalmazó eredeti ládákból érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitűnő sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márciusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl.-es hordókban és 50 fél literes palackot tartalmazó eredeti ládákból.

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak. — Bárhova házhoz is történik szállítás.

DETAIL ELÁRUSÍTÁS: minden jobb fűszer- és csemege-üzletben.

Mindenkor friss csapolás:

Főképviselet: Rupnik Emil, Urményi-tér 6.

Hirdessen „A TENGERPART” napilapban!

„A Tengerpart” immár hatodik évfolyamába jutott és oly elterjedésnek örvend, a milyent eddig Fiumében egyetlen egy magyar lap sem tudott felmutatni.

☛ „A TENGERPART” minden hirdetése eredménynyel jár. ☛

Kiadóhivatal: Vicolo dell'Ospedale, Wurzer ház.

Telefon 229. sz.

Ugyanott vétetnek fel előfizetések is bármely naptól kezdve.

Telefon 229. sz.

„A Tengerpart” független és szókimondó irányával szerezte meg népszerűségét és olvasottságát.